№ 181 (805)　Rok IV.　Warszawa, 14 sierpnia 1923 r.

DZIENNIK KOMISARJATU RZĄDU NA M. ST. WARSZAWĘ

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM ŚWIĄT I NIEDZIEL.

Ogłoszenia: a) Instytucji państwowych i komunalnych mk. 12000 za wiersz nonparelu b) instytucji i osób prywatnych 18400 mk. za wiersz nonp. pierwszy raz za każdy następny raz 25 proc. ustępstwa. c) Trzykrotne ogłoszenie o zgubieniu paszportu wewnętrznego lub dowodu osobistego 25000 mk. d) Trzykrotne ogłoszenie (do trzech wierszy o zgubieniu wszelkich innych dokumentów 40000 mk. Ogłoszenie o koncesji 180000 mk. Szerokość wiersza wynosi 25 liter.

Prenumerata: Miesięcznie z dostarczeniem do domu 38400 mk. Cena egzemplarza pojedyńczego w redakcji 1800 mk.

Adres: Senatorska 12, (pałac Blanka) lewa oficyna, I-e piętro. Redakcja pokój Nr. 7. Administracja pokój Nr. 7
Telefon Nr. 15-84.

Treść numeru 181-go.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Dział urzędowy

Ukazał się w druku № 78 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 10 sierpnia 1923 roku, zawierający treść następującą:

Pozycja 610. Ustawa z dnia 4 go lipca 1923 r. w przedmiocie ratyfikacji podpisanego w Poznaniu dn. 27 stycznia 1923 r. polsko-niemieckiego układu, dotyczącego wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej, wraz z protokułem końcowym.

Pozycja 611. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 23 lipca 1923 r. o dodatkach technicznych dla pracowników kierownictwa pomiarów granicy wschodniej.

Pozycja 612. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 26 lipca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozycja 613. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 26 lipca 1923 r. o rozciągnięciu na powiaty: wileński, oszmiański, święciański, trocki i brasławski Ziemi Wileńskiej ustawy z dn 10 stycznia 1922 r. w przedmiocie likwidacji serwitutów w województwach: wołyńskiem, poleskiem i nowogródzkiem oraz powiatach, białowieskim, białostockim, bielskim. grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim województwa białostockiego.

Pozycja 614. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 lipca 1923 r. w przedmiocie sposobu powołania reprezentanta ludności do stałych Komisji przy dowództwach okręgów korpusu w Warszawie, Lublinie, Łodzi, Grodnie, Brześciu, Lwowie, Przemyślu i Krakowie.

Pozycja 615 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 18 lipca 1923 r. w przedmiocie opłat za wykonywanie czynności przez funkcjonarjuszów Zarządu Ceł poza obrębem miejsca urzędowego lub w czasie poza godzinami urzędowemi oraz za konwojowanie i strzeżenie towarów.

Pozycja 616 Rozporządzenie III Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 18 lipca 1923 r. w przedmiocie prowadzenia ksiąg obrotu.

Pozycja 617. Rozporządzenie IV Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 go lipca 1923 r. w sprawie dodatków do świadectw przemysłowych i do kart rejestracyjnych na rzecz Izb Handlowych i przemysłowych, tudzież Izb rzemieślniczych oraz na rzecz szkół zawodowych i innych instytucji wychowawczych.

Pozycja 618. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn 31 lipca 1923 r. w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26-go lipca 1923 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej

Pozycja 619. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1923 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia o postępowaniu karno administracyjnem.

Pozycja 620. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 lipca 1923 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o przepisach wykonawczych do dekretu z dnia 3 stycznia 1919 r. o stowarzyszeniach.

Pozycja 621. Oświadczenie rządowe z d. 27 lipca 1923 r. w przedmiocie zmiany art. 22 regulaminu procesowego Mieszanego Trybunału Rozjemczego polsko-niemieckiego.

Z Komisarjatu Rządu:

Zatwierdzenie aresztu.

Komisarjat Rządu na m. st. Warszawę komunikuje następujący wyciąg z dziennika posiedzenia gospodarczego Wydziału VIII Karnego Sądu Okręgowego w Warszawie odbytego w dniu 31 lipca 1923 r.:

„Zgodnie z wnioskiem Prokuratora z dnia 25 lipca 1923 roku zatwierdzić decyzję Komisarza Rządu z dnia 7 lipca 1923 roku w przedmiocie obłożenia aresztem czasopisma № 3 z datą 7 lipca 1923 r. p. n. „Głos Opozycji.

* * *

Komisarjat Rządu na m. st. Warszawę komunikuje następujący wyciąg z dziennika posiedzenia gospodarczego Wydziału VIII karnego Sądu Okręgowego w Warszawie odbytego w dniu 31 lipca 1923 r.:

„Zgodnie z wnioskiem Prokuratora z dnia 26 lipca 1923 roku zatwierdzić decyzję Komisarza Rządu w przedmiocie obłożenia aresztem czasopisma № 9 z datą 13 lipca 1923 r. p. n. „Życie robotnicze".

Nabycie obywatelstwa przez służbę Państwową.

I.

Obywatelem polskim, zasadniczo jest tylko ten, kto jest przynależny do którejkolwiek gminy, (czyli jest zapisany do ksiąg ludności stałej) na terytorjum Rzeczypospolitej

Obecnie jednak jest bardzo dużo osób, które brały czynny udział w budowaniu Państwa, czy to walcząc w wojsku, czy to pracując na urzędach, a nie są zapisani w księgach stałej ludności żadnej z gmin Rzeczypospolitej.

Czy ci wszyscy są obywatelami Polski?

Odpowiedź jest poczęści twierdząca i da się sformułować jak następuje: Ci wszyscy, którzy choćby nie posiadali obywatelstwa Państwa Polskiego, a trwale (nie dorywczo) i bezpośrednio pracowali dla Państwa czy to służąc w Wojsku Polskiem, czy w administracji, ci wszyscy nabyli przez tą służbę obywatelstwo Państwa Polskiego.

Wogóle nabyć obywatelstwo Państwa można kilkoma sposobami; wymieniamy najważniejsze: przez urodzenie z rodziców mających obywatelstwo polskie, przez nadanie obywatelstwa ze strony powołanej władzy państwowej (a więc akt władzy administracyjnej, u nas Ministerstwo Spraw Wewnętrznych), przez służbę państwową polską etc. Dwa pierwsze sposoby nabycia obywatelstwa polskiego określa Konstytucja nasza w art 88 ym, o innych mówi art. 4 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. Ustaw R. P. № 7 poz. 44).

Obecnie zajmiemy się tym ostatnim sposobem nabycia obywatelstwa, które następuje przez sam fakt wstąpienia na służbę państwową naszą. czy to cywilną czy wojskową Mówi o tym p. 5 tegoż artykułu 4 go.

Zaznaczyć tu należy, że ten rodzaj nabywania obywatelstwa polskiego należy już do przeszłości, gdyż obecnie nikt nie może być przyjęty na służbę, dopóki nie wylegitymuje się należycie z posiadanego obywatelstwa.

A więc w jakim wypadku cudzoziemiec mógł przez swą służbę polską nabyć obywatelstwo? Wtedy gdy: 1-o został przyjęty na służbę państwową polską (cywilną czy wojskową) na stałe, a więc nie w charakterze pracownika kontraktowego, czy djetarjusza, czy nieetatowego i t. d. i 2-o o ile przy przyjmowaniu go na ową służbę nie uczyniono przeciwnego zastrzeżenia. Jeżeli więc mianując kogoś urzędnikiem stałym bądź powołując do wojska, odpowiednia władza była na tyle ostrożna i nie mając chwilowo danych, czy owa osoba posiada już obywatelstwo polskie, zastrzegła się, że osoba ta przez przyjście do służby nie nabywa tym samym obywatelstwa polskiego — wówczas naturalnie nie może być mowy aby cudzoziemiec przez fakt służby państwowej mógł był nabyć obywatelstwo polskie.

Ale Ustawa z dnia 20 go stycznia 1920 r., której art. 4 punkt 5 mówi właśnie o tym sposobie nabywania obywatelstwa polskiego, weszła w życie w dniu 31 stycznia 1920 roku, a rozporządzenie wykonawcze M. S. W. do tej ustawy z dnia 7-go czerwca 1920 r. ukazało się w № 52 Dziennika Ustaw R. P. w dniu 1 lipca 1920 r. Art. 5 tego rozporządzenia, regulujący szczegółowo sposób nabycia obywatelstwa polskiego przez objęcie urzędu mówi, że względem osób już mianowanych na urzędach lub w wojsku, władze odpowiednie mają prawo w ciągu 6-ciu następnych miesięcy, a więc w terminie prekluzyjnym do dnia 1 stycznia 1921 r. czynić odpowiednie zastrzeżenia pod warunkiem zawiadomienia o tem osoby zainteresowanej Wreszcie wszyscy, którzy przed dniem 1-go października 1920 r. zostaną ze służby wojskowej lub cywilnej zwolnieni, lub ją opuszczą sami nie nabywają z tego tytułu obywatelstwa polskiego. To ostatnie jest bardzo ważne, gdyż w ten sposób prawo wyższe od dobrodziejstwa „automatycznego" nabywa obywatelstwa tych wszystkich, którzy aczkolwiek byli pracownikami stałymi, lecz z tych czy

innych powodów z pracy się wycofali. Że ci wszyscy mogą starać się o nabycie przynależności państwowej polskiej z innego tytułu czy to w drodze nadania (art. 8 i 9 Ustawy o obywatelstwie), czy w drodze uznania (art. 3 Ustawy), bądź przez powrót do obywatelstwa polskiego dla wdów i rozwódek (art. 10 Ustawy) — to się rozumie samo przez się, gdyż prawo nie zna tego zakazu, który miałby już charakter represji.

Powstaje teraz pytanie, jaka służba państwowa dawała (dlaczego „dawała" a nie „daje" — wyjaśnimy niżej) prawo do nabycia obywatelstwa polskiego. Ogólnie mówiąc służba w wojsku oraz na Urzędzie cywilnym. Przez służbę w wojsku polskiem nabyli obywatelstwo ci wszyscy, którzy służyli naturalnie po dniu 1 października 1920 r. w wojsku naszem, z wyjątkiem Armji Ochotniczej gen. Hallera, a to w myśl art. 3 rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 19 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R P. Nr. 63 poz. 414). Ograniczyć należy jednak ten sposób nabycia obywatelstwa do tych jedynie, którzy dobrowolnie wstąpili do szeregów wojska. Ci, którzy zostali powołani przymusowo jedynie dlatego, że nie posiadali w czasie poboru dokumentów, stwierdzających, że są cudzoziemcami, nie mogą naturalnie korzystać z dobrodziejstw art. 4 p. 5 ustawy, gdyż w ten sposób cudzoziemiec nie przestaje być cudzoziemcem, stawałby się obywatelem polskim — mielibyśmy podwójne obywatelstwo którego nie dopuszcza nasza Konstytucja. W myśl rozkazów M. S. Wojsk. każdy służący w wojsku naszem był zwalniany, jeżeli tylko wylegitymował się, że jest obywatelem obcym

Co do służby państwowej cywilnej, to należy zauważyć, że wzmiankowane rozporządzenie M. S. W. z dn. 7 czerwca 1920 r. wyraźnie mówi, że obywatelstwo nabywa się przez objęcie urzędu w polskiej służbie państwowej, co należy rozumieć pod przejściem urzędu państwowego, określają właściwe przepisy, oraz mówi o tem teorja prawa publicznego. Wszystkie zaś inne osoby, które pozostają w służbie publicznej (a nie na urzędach państwowych) nabyć mogą z tego tytułu obywatelstwo polskie, tylko o tyle, o ile rodzaj i charakter ich służby jest na zasadzie wyraźnego przepisu ustawowego zrównany z pojęciem służby państwowej na urzędzie.

W myśl tego nie nabywa się obywatelstwa polskiego np. przez wciągnięcie na listę członków Rady Adwokackiej, aczkolwiek adwokat. ma bezwątpienia charakter służy publicznej, nie nabywają obywatelstwa polskiego pracownicy Polskich Kolei Państwowych, aczkolwiek są oni pracownikami państwowemi i i władze kolejowe przez długi czas mylnie interpretowały ten przepis prawny i t. d.

Możność nabycia obywatelstwa z tytułu przyjścia do służby państwowej należy już do przeszłości. Z natury swej będąc przepisem czasowym, przejściowym, wynikłym z przemijających potrzeb organizowania państwa, obecnie został on przez prawodawstwo późniejsze milcząco uchylony.

W myśl art. 3 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o obowiązkach i prawach oficerów W. P. oraz art. 6 Ustawy z d. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej tylko obywatele polscy mogą być mianowani oficerami lub urzędnikami cywilnemi. Dlatego też każdy kandydat na służbę państwową winien przedłożyć poświadczenie obywatelstwa polskiego. (D. c. n.)

Wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne, występujące nagminnie, zgłoszonych od 2 lipca do 7 lipca 1923 r.

		dur brzuszny rzekomy	dur plamisty	dur powrotny	czerwonka	płonica	błonica	nagm. zapal. opon mózg. rdz	odra	róża	krztusiec	zimnica	zakażenie poł.	grypa.	gruźlica ew. zgony na gruźlicę	śpiączka epd.	pneumonia croupos.	pokąsane przez zwierz. chore lub podejrz. o wściekl.	Septicalnia	inne nie wymienione	odkażono mieszkań	odwszono osób
		ch. zg.	ch. zg.	ch. zg.	ch. zg.	ch. zg	ch. zg.	ch. zg.	ch. zg	ch. zg.	ch. zg.	ch. zg	ch. zg.	ch. zg.	ch. zg	ch. zg.	ch. zg	ch. zg.	ch. zg.			
Okręgi miejskie		11	3			8	9		8	12	4	3	2	4	13	1						
Okręgi podmiejskie		1				4				1					5							
Zamiejscowych		1	1			2				1		1			1							
Ogółem w Warszawie		13	4			14	9		8	4	4	4	2	4	19	1						
W tej liczbie było	mężczyzn	7	4			11	4		2	4	3	4			11							
	kobiet	6				3	5		6	10	1		2	4	8	1						
	chrześcijan	9	3			5	2		4	8	2	3		1	10							
	żydów	4	1			9	7		4	6	2	1	2	3	9	1						
Zmarło w 27 tyg. w Warszawie	chr.	1				1		1		1	2		1		29		6					
	żyd.					2		2							7		1					

OGŁOSZENIA.

ZAGUBIONE PASZPORTY

Lipszyc Baszewa Pańska 63 3065 3
Kujawska Cecylja Wspólna 49 6-3
Blat Dawid Smocza 3 7-3
Jagielak Marceli Pańska 3 9-3
Klimczak Karolina Wilcza 64 73-3
Łuczkowski Jan Bugaj 8 4-3
Piechowska Franciszka Hoża 52 5 3
Arbes Jakób, Nalewki 9 3078 3
Birnzweig Leon Wacław Piękna 34 81-3
Wajno Mszek Pawia 64-a 2-3
Farbiarz Jena Wołyńska 21 4-3
Herszenfis Josef Szulim Dzika 39 5-3
Nowogrodzka Aniela Foksal 19 6 3
Krajanka Wilchelm Waliców 6 3092-3
Krajanka Rywa, Waliców 6 3-3
Kerner Roman, Nowogrodzka 36 5-3
Gitler Józef Nowolipki 54 6-3
Goldman Josek Izaak, Dzika 21 7-3
Rutman Sosia, Dworska 22 8-3
Wald Sura Tauba, Miodowa 20 9 3
Wejgman Abram Targowa 52 3014-2
Złotowska Nechuma Muranowska 36 3106-2
Wilendof Symcha Pawia 39 3118-1
Lewin Szejwa Rywka Nowolipki 49 7-1

Zgubiono tymcz. zaświad. demobilizacyjne Michniewicza Kazimierza Zakątna 1 3076-3

Zgubiono tymcz. dowód osobisty i książkę wojskową, Tamborowskiego Feliksa, Płocka 40 3977-3

Rybak Ela, Nalewki 20, zgubiła paszport zagraniczny, wyd. przez Starostwo Słonimskie 3079 3

Zgubiono pozwolenie za № 2334 na prawo jazdy dorożką Gwiazdy Stefana, Tarczyńska 11 3080-3

Zgubiono tymcz. dowód osobisty Lamperf Wulfa Leszno 28 3083 3

Zgubiono paszport, książkę wojskową i kartę zwolnienia, Kaczyńskiego Stanisława, Sielce, Tatrzańska 6 3087-3

Justman Moszek zam Nowolipki N. 43 zgubił paszport i książkę wojskową 3088 3

Kwesta uliczna na rzecz T-wa Ostatnia Posługa, odbyta w dniu 11 czerwca r. b. przyniosła dochodu 11.722.150 mk. 3089 3

Zgubiono świadectwo, na konia kozaka karego, dwa znaki białe na lewem boku, lat 9 Grabskiego Józefa Wolność 3 3090-3

Zgubiono świadectwo na konia maści gniadej, ogier, lewa noga zadnia gruba w kolanie, mała gwiazdko na czole, lat 9, Asmana Józefa Wolność 3 3091-3

Rajcher Ela zam. Nalewki 43 zgubił paszport zagraniczny 3094-3

Zgubiono legitymację № 2549 wyd przez Pol. P. Kruka Antoniego, Nowy Świat 26 2100-3

Zgubiono kartę demobilizacyjną Dorowicz Jerzego, Nowomińsk 3101-2

Zgubiono kartę powołania, zaśw. wyd przez Kom. Rządu i metrykę Cynsztag Icchok Elchoneng Grzybowska 24 3102-2

Zgubiono legitymację wyd Pol. Państw. № 292 Wiśniewskiego Zygmunta, Komisarjat XII 3103-2

Zgubiono paszport okupacyjny i kartę powołania kat. C. 2 Bitenfelda Icka, Twarda 43 3105-2

Zgubiono książkę wojskową Guberes Srula Żelechów z. Siedlecka 3107-2

Zgubiono paszport i kartę zwolnienia Rutkowskiego Romana Prosta 52 3108-2

Zginęło lub skradziono zaświad. demobilizacji i książkę wojskową zwolnienia za służby wojskowej wyd. przez Powiat. Kom. Uzupeł. w Warszawie na imię Stanisława Augustowskiego Widok 15 m. 1 3109 2

Zgubiono kartę pobytu D. N 11940 Pelika Jakóba 3110-2

Zgubiono tymcz. dowód osobisty i książkę wojskową Kaca Moszka Ogrodowa 33 3111-1

Zgubiono książkę wojskową Uszera Feldhendlera Miła 21 3112-1

Zgubiono kartę powołania Strzępek Stanisława Wronia 32 3114-1

Zgubiono książkę wojskową Ruda Moszka Niska 12 3115-1

Harkawi Ewa zam. Widok 6 zgubiła paszport zagraniczny 3116-1

Skradziono rewolwer № 136265 systemu Browning, Klaper Lejbusia, Twarda 24 3118-1

Zgubiono paszport wyd. przez Konsulat Grecki w Warszawie Tan Wasilego Wawer 3119-1

Redaktor: W. Warszewski. Drukarnia F. Syrewicza i Ski. Senatorska 28-30